

המקריבים קדשים שהוקדשו בשעת היתר הבמות והקריבום בשעת איסור הבמות. ולא ענישה אחרת של כרת תהיה להם!

וכיון שהפסוק "ולא יזבחו עוד" נצרך לאסור קדשים שהקדישום בשעת היתר הבמות והקריבום בשעת איסור הבמות, מנין לנו אזהרה על שחיטה בחוץ?

ומתריצין: אלא, אמר אביי: אזהרה על שחיטה בחוץ נלמדת מקל וחומר: ומה במקום שלא עניש כרת, בקדשים שהקדישום בשעת היתר הבמות והקריבום בשעת איסור הבמות, הוזהיר הכתוב "ולא יזבחו עוד". מקום שעניש כרת, בקדשים שהוקדשו בשעת איסור הבמות, אינו דין שהוזהיר עליהן?

אמר ליה רבינא לאביי: לדבריך, שאפשר ללמוד אזהרה מקל וחומר, אם כן, לא יאמר הכתוב לאו בחלב, ותיתי לאזהרת חלב בקל וחומר מאזהרת אכילת נבילה: מה נבילה,

"והביאום לה" — זו מצות עשה להקריב במשכן! (12)

מצות לא תעשה באותם שהוקדשו בזמן היתר הבמות מנין?

תלמוד לומר "ולא יזבחו עוד": לומר, שרק מעכשיו הן אסורין, ועד עכשיו היו מותרין. (13)

יכול יהא עניש כרת על אותן קדשים שהוקדשו בשעת היתר הבמות והקריבום בשעה שנאסרו הבמות?

תלמוד לומר "חוקת עולם תהיה זאת להם לדורותם".

וכך הוא ביאור הפסוק:

"זאת" בלבד, עניש עשה ולא תעשה המבוארים בפרשה, יהיה להם לאותם

13. האחרונים תמהו הרי מאחר שנאמר "ולא יזבחו עוד" על קדשים שהקדישן בשעת היתר הבמות ושחטן בשעת איסור הבמות הרי כבגר נודע איסור שחוטאי חוץ, ולמה צריך פסוק נוסף בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות, וראה קרן אורה ושפת אמת.

והגרי"ז תירץ שאמנם הלאו נסוב גם על קדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות, אך אינו יכול להיות כאזהרה לחיוב כרת עד שיהא אמור דוקא על אופן זה שהקדישן בשעת איסור הבמות, והיינו כשיטת הרמב"ם [הובא בע"א הערה 7] שאין עונשין כרת אלא אם הוזהר. [ועיי"ש שדחה תירוץ זה, שהרי מקלל אביו ואמו עונשו כרת, אף שאזהרתו מלא תקלל חרש].

ועוד ביאר, לפי שיטת רש"י [הובא שם]

"זבחים שהתרת לך כבר" תמוה, שהרי מבואר להלן [ק"ב ב וברש"י] שצריך להקריבן במשכן ואסור לשנות משום נדר [ויתכן שכוונת הגרי"ז שאין בכך איסור חוץ רק איסור צדדי של נדר].

12. רש"י להלן [ק"ב ב ד"ה בעשה] נקט שהמקדיש בשעת איסור הבמות ומקריב בשעת היתרן מבטל עשה, כי המתין עד שלא יכל להקריבו במשכן, אך עצם הקרבתו בחוץ אינה נחשבת ביטול עשה, אך להלן [ק"ט, ב ד"ה ושחט] נקט שבכל אופן עובר בעשה בעצם ההקרבה.

וגם בדברי הרמב"ם יש משמעויות שונות באיסור זה, שבהלכות [פ"ח ממעה"ק ה"א] נקט ש"ביטול מצוות עשה", ואילו בסהמ"צ [מ"ע כד ול"ת פט] נקט שעובר ב"לאו הבא מכלל עשה".